Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

NATURRESERVATET

FRÄKENSJÖMYRARNA

HAGFORS KOMMUN
VÄRMLANDS LÄN

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

Beslut om inrättande av naturreservatet FRÄKENSJÖMYRARNA, Hagfors kommun, Värmlands län

Innehållsförteckning

LÄNSSTYRELSENS BESLUT 3
Reservatets avgränsning 3
Ändamål med reservatet 3
Föreskrifter
A. enl 8§ NVL ang rätten att förfoga över fastighet 3
B. enl 9§ NVL ang skyldighet tåla visst intrång 4
C. enl 10§ NVL ang vad allmänheten har att iakttaga 4
D. enl 9§ naturvårdsförordningen ang reservatskötseln 5

MOTIVERING och BESKRIVNING
Allmän beskrivning 5

Ärendets bakgrund och beredning 8

Synpunkter i remissomgången 10

Länsstyrelsens bedömning och överväganden 10

HUR MAN ÖVERKLAGAR 12

BILAGOR

1. Beslutskarta skala 1:50.000
2. Översiktskarta skala 1:250.000
3. Skötselplan, inkl karta
4. Administrativa data
5. ”Hur man överklagar” (Blankett)
6. Sändlista
7. Synpunkter från remissinstanser

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

LÄNSSTYRELSENS BESLUT
Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7§ naturvårdslagen (1962:822, omtryckt 1991:641) att förklara det område, som redovisas på beslutskartan (bil 1), som naturreservat. Naturreservatets namn skall vara *Fräkensjömyrarna*

Reservatets avgränsning markeras med ett tjockt streck på karta i bilaga 1. Reservatsgränsen följer fastighetsgräns för nybildad fastighet som skall avstyckas från fastigheten Laggåsen 1:1 i enlighet med köpekontrakt. Naturvårdsverket har i skrivelse 2001-03-05 till lantmäterimyndigheten i Karlstad begärt avstyckning.

Ändamål med reservatet
Ändamålet är att bevara ett naturområde med dess värdefulla myrkomplex, hydrologi och biologiska mångfald. Ändamålet är även att utveckla skogsvegetationen i en riktning där denna långsiktigt närmar sig de strukturer, biologiska innehåll och processer som motsvarar naturskogslandskapets ekosystem i denna region. Vidare är ändamålet att värna om områdets vildmarkskaraktär.

Föreskrifter
För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10§§ naturvårdslagen samt 9§ naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter skall gälla.

A. Föreskrifter enl 8§ naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och andra sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.
Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog eller utföra andra ingrepp i skogsvegetationen
2. uppföra byggnad såsom exempelvis jakttorn
3. bedriva täkt av berg eller lösa jordarter
4. gräva, schakta eller utföra andra ingrepp i marken exempelvis anlägga väg
5. anordna upplag
6. sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, rötslam, gödselmedel eller kalk
7. dra fram luftledning eller jordkabel
8. upplåta markområde för tävlingar, läger- eller annan verksamhet som kan medföra föroreningar eller markslitage.
9. bedriva jakt på skogsfågel – tjäder, orre, järpe och ripa - utan att uppgift om avskjutningen årligen inlämnas
10. inplantera för området främmande djur- eller växtart
11. framföra motorfordon i terrängen i annat syfte än uttransport av fälld älg

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som är angivna i fastställd skötselplan.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

B **Föreskrifter enl 9§ naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång**

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtages för att tillgodose ändamålet med naturreservatet. Åtgärdernas inriktning framgår närmare av skötselplan, fastställd 2001-06-25

1. Gränsmarkering, vägvisning och information om reservatet.
2. Iordningsställande av vandringsleder och andra anordningar för allmänhetens friluftsliv.
3. Ingrepp i skogsvegetationen genom röjningar i vissa fall och ekologiskt motiverade skogsbränningar.
4. Återställningsåtgärder i vattendrag för att gynna vattenlevande organismer.

C **Föreskrifter enl 10§ naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom naturreservatet** *(Föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt)*

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. skada eller borttaga naturföremål eller ytbildning
2. plocka eller gräva upp växter, inkl. mossor, lavar och vedsvampar
3. borttaga träd eller buskar, inklusive död ved som lågor och torrträd. Endast kvistar och grenar från marken får tas till brasved.
4. fånga eller skada däggdjur, fåglar eller grod- och kräldjur liksom att skada deras bo och lekplatser eller ta ägg
5. fånga insekter eller andra evertebrater
6. framföra terränggående motorfordon annat än för uttransport av fälld älg
7. framföra bil annat än på upplåtna vägar (enligt fastställd skötselplan)
8. medföra husdjur som ej hålls kopplat
9. anbringa tavla, skylt eller liknande anordning
10. utan tillstånd av länsstyrelsen anordna tävling (exempelvis orientering) eller liknande verksamhet som kan medföra risk för slitage på mark och vegetation.

Naturvårdsförvaltarens tillstånd krävs vidare för att i organiserad form utnyttja området för turism, undervisning eller undersökningsverksamhet.

Föreskrifterna under C utgör inte hinder för naturvårdsförvaltaren att i överensstämmelse med fastställd skötselplan, utföra naturvårdande åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet.
Föreskrifterna utgör heller inte hinder för utövande av jakt och fiske enligt arrendeavtal och allmänt gällande regler .
Föreskrifterna under avsnitt C ovan träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamlingar.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

D **Föreskrifter enl 9§ naturvårdsförordningen rörande naturvårds-förvaltningen av reservatet.**

1. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan (bilaga 3) daterad 2001-06-25

MOTIVERING OCH BESKRIVNING

Allmän beskrivning

Området utgörs av ett stort sammanhängande myrkomplex i gränslandet mellan Värmland och Dalarna. Det kan som helhet betecknas som ett vildmarksområde, utan bebyggelse, utan genomgående biltrafik och med begränsad framkomlighet pga den stora andelen våtmarker. Reservatsområdet är totalt 1777 hektar stort varav mer än hälften utgörs av myrmark. Myrkomplexet har en direkt fortsättning norrut in i Dalarna och delvis även åt öster och nordost i angränsande marker inom Värmland och dess totala omfattning är cirka 3.000 hektar. Till upplevelsen av ”vildmark” bidrager också vetskapen om att varg, björn och lodjur förekommer i området liksom några miljarder mygg.
Området karaktäriseras av växlingen mellan långa myrstråk och fastmarksryggar i ett landskapspräglande mönster där strukturerna är orienterade i nord – syd.
Terrängen är mestadels flack på en nivå kring 300m.ö.h. (280-330 möh). Tallåshöjden i öster skiljer sig markant från resten av området med en högsta höjd på 429 m.ö.h. Därifrån kan större delen av myrkomplexet överblickas. Inne i området begränsas överblicken då fastmarkerna huvudsakligen utgörs av höga moränryggar och myrmarkerna till betydande del är skogklädda.
Skogen består mestadels av mager tallskog. Skogsbrand torde i naturskogslandskapet haft stor betydelse för utformningen av skogsekosystemen.

Ytformerna och våtmarker

De långsträckta fastmarksryggarna utgörs av dödismorän på ett underlag av Värmlandsgraniter. Den tydliga och långsträckta ryggformen kan ha sin orsak i ett system av sprickor i den smältande ismassan.

Moränryggarnas landskapspräglande effekt förstärks av att mellanrummen ofta upptages av särpräglade våtmarker, bestående av långsträckta vattenflöden och kärr med flarkar och flarkgölar. En rad andra myrtyper finns också, såsom soligena kärr, topogena kärr, sluttande mosse, svagt välvd tallmosse och excentriskt välvd mosse. Merparten av myrkomplexet bär nordlig prägel.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

Flora och fauna
Markerna är mestadels magra (genomsnittsbonitet 3m^{3}sk/ha) med en skogsvegetation som till 82% består av tall. Även myrmarkerna är till stor del bevuxna med tall. Frekvent i området finns även sumpskogsbestånd av varierande omfattning. Markvegetationen präglas också av de magra förhållandena. Myrarna är av fattig-medelrik typ med arter som Taggstarr, Kallgräs, Vitag och Storsileshår i de fattigare delarna. I rikare partier tillkommer arter som Småsileshår, Gräsull, Brunag, Myggblomster, Sumpnycklar, Dvärglummer och Björnbrodd. Den sistnämda växer här på sin sydligaste kända svenska lokal.
I de komplexa våtmarkerna är fågelfaunan rik. Bl.a häckar Smålom, Trana, Ljungpipare, Gluttsnäppa, Grönbena samt Spillkråka, Tretåig hackspett och Slaguggla Dessutom har Jorduggla, Varfågel och Småspov siktats under häckningstid.
Flera nordliga dagfjärilsarter är kända härifrån såsom Klintvisslare och Gulfläckig glanssmygare. Av vedlevande skalbaggar bör nämnas Raggbock, Bronshjon och Skrovlig flatbagge. Slutligen förtjänar den ovanliga vedsvampen Laxgröppa ett omnämnande. Den har en av sina fåtaliga växtplatser i landet här och kräver gamla, grova och gärna brända tallågor för sin existens.
Älg- resp rådjurstammen ligger på en låg nivå medan tjäderpopulationen är rel. stark enl lokala kännare. Björn, lo och varg förekommer i området.

Historik
I naturskogslandskapet var skogsbranden med stor sannolikhet en framträdande ekologisk faktor här. Spår av tidigare skogsbränder förekommer på en rad platser. Speciellt i anslutning till Tallåshöjden finns äldre skogsbestånd präglade av bränder. En av de största fastmarksryggarna bär också det talande namnet ”Brända åsen”.
Oaktat trakten idag har en stark vildmarksprägel har markanvändningen en lång historia.De första människorna i trakten kan spåras till en period för fem-sextusen år sedan. Vid Storsjöns norra strand - ca 2 km söder reservatsgränsen samt vid sjön Nains norra strand, 5-6 km åt NV finns fynd av redskap, redskapstillverkning samt eldstäder som daterats till denna period. Anmärkningsvärt är att en del av råvaran för redskapstillverkningen utgjordes av flinta. Rester av fångstgropar kan finnas på ömse sidor av Fräkensjöns norra ände. Fångstgroparnas datering är oklar.
I trakten bosatte sig finska invandrare (”svedjefinnar”) under tidigt 1600-tal. Den förste finnen skulle ha slagit sig ner på Laggåsen, ca 5 km väster reservatsområdet. I det magra landskapet torde befolkningen varit begränsad men spår av extensiv markanvändning finns dock av olika slag. En rad platsnamn - i trakten- utgör en typ av vittnesbörd. Belägg finns också för slåtter och bete på myrmarker medan däremot myrodlingar eller svedjefall inte är kända inom reservatsområdet. Vissa myrområden tros ha varit mer givande för slåtter och bete än andra. Myrarna i anslutning till Fräkensjön och de kring småtjärnarna norr Tallåshöjden tros ha varit speciellt givande och påstås ha lockat avlägset boende torpare att släppa sina kreatur här.
Järnet bröt bygd även i denna trakt. Bruksrörelsen vid Uddeholm expanderade och 1746 byggdes två hamrar vid Uvåns utlopp i Uppämten, ca 6-7 km väster

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

reservatsområdet. Hanteringen förutsatte stora mängder träkol, vilket gjorde skogen intressant som råvarukälla och arbetsplats. ”Urskogen” ändrade karaktär.Ytterligare användning av skogsråvaran utvecklades i början av 1800-talet när exporten av ”mastträd” samt timmer och sågade trävaror ökade. Bruket av skog var nu av betydelse inte enbart som del i järnhanteringen utan även som självständig näringsgren.
Man började även genomföra skogsinventeringar och upprätta ”Skogshushållnings-planer”. Den första skogsindelningen på Laggåsen gjordes 1856-1857, troligen på uppdrag av landshövdingeämbetet i Värmland. Ytterligare skogsindelningsplaner gjordes i flera omdrev under 1800-talet och början av 1900-talet. I planen för 1918-43 står bl.a. att….avverkningarna skall koncentreras till trakthuggning….och….blädning rekommenderas i de många olikåldriga bestånden. ”Beredningshuggningar” (en sorts självföryngringsmetod(?) kan i viss mån ha nyttjats inom de ”block” som berör det som nu är reservatsområdet. (Beståndet nr 3112 enl länsstyrelsens underlagsmaterial i ärendet) kan vara ett exempel på kvarlevor efter en sådan ”beredningshuggning”). Mellan 1916 och 1921 höggs sannolikt stora mängder med gammelskog inom området.
Av en eller annan anledning blev enstaka bleckade träd kvar. I bleckan kan det sitta ett märke i form av en biskopsmössa, vilket var det märke som användes på kyrkans mark. Märken liknande en kungakrona har också hittats.
Kolvedshuggning och kolning fortsatte parallellt med timmeravverkningarna, men nu i gallringsbestånd. Som exempel på kolningens omfattning kan nämnas att ”kolningsjournalen” från Laggåsen redovisar att ca 200 milor restes och kolades under perioden 1885-1901 inom ”Block 5”, dvs Tallåsområdet. Kolbottnar och rester av kolarkojor finns spridda över hela Laggåsskogen.
En viss flottning har också förekommit i området. Vid Kisjön – i reservatsområdets västra kant – samlades virke för flottning till Uvån i Kisjö-älven som flottningsrensats i slutet av 1800-talet.. I Kisjöns utlopp finns ännu resterna kvar efter flottningsdammen. Och strax söder om Fräkensjön finns rester av dämmen som användes för att lagra vatten inför virkessläppen.
På en del platser syns de gamla hästkörningsvägarna där virket fraktades till flottningslederna. Det är mest på tallbevuxna myrar i de östra delarna som spåren finns kvar.
Taxeringslinjer kan ibland förväxlas med vägar då inte heller de har växt igen överallt. Tax-linjerna är dock raka och ligger med ca tolvhundra meters mellanrum i nordsydlig riktning och med ca trehundra meters mellanrum i östvästlig riktning.
Gränsen mellan Laggåsen och angränsande marker i öster var omtvistad. Tallåsröset (i östligaste delen av reservatet) inritades av Commisions-lantmätaren Adolf Fredric Stenbeck, men röset revs i en gränskonflikt i början av 1900-talet. Det sattes dock senare upp igen. Den som sett dagens röse i terrängen kan ana dess symbolvärde

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

En summering; Påverkan av svedjebruk och bruksepoken på 1600 och 1700-talen kan synas stor och förödande för den biologiska mångfalden. Sannolikt var dock påverkan under denna period rel. begränsad.
Slakt av urskogstallar under 1880- början 1900-talet hade sannolikt större inverkan, men möjligheten av att de fallna bjässarna till en del ersattes genom självsådd kanske kan vara en tröst.
Förekomsten av spår efter ”arbetsföretag typ flottledsrensningar” är marginell inom reservatsdelen. Dock kan förutsättningarna för öringbestånden i Kisjöälven ha blivit starkt försämrade.
Elden som ekologisk faktor har begränsats, kanske främst indirekt, genom att mängden torrträd minskat i samband med avverkningar och skogsvård.
Slåtter och betesdrift under 17-, 18-, och 1900-talen torde endast i begränsad omfattning ha påverkat markerna inom reservatsområdet. Främst var vissa myrstråk intressanta för djurhållningen och markerna låg långt bort från bebyggelsen. Några anläggningar för att påverka foderproduktionen kan inte spåras vare sig i litteraturen eller i terrängen.
Sentida skogsbruksåtgärder motsvarar väl vad som var ”normalt” i skogssverige fram till 1990-talet; kalhyggen - även i sumpskogspartier, monokulturer och stereotypa gallringar. Delar av dagens ”medelålders” skogar kan dock ha sitt ursprung i självsådder under ”urgamla träd” i en ”beredningshuggning”. Dagens skog – i reservatsområdet - består till 61% av bestånd över 110 år ålder och till 79% av skog över 70 års ålder. Delar av området är sumpskog med begränsad påverkan av moderna skogsavverkningar. Och nyckelbiotoper finns noterade i spritt förband över området. Här finns även en gammal lövbränna.

Ärendets bakgrund och beredning.
Sedan området uppmärksammats genom den länsomfattande myrinventeringen på 1970-talet gjordes inom länsstyrelsen ansatser till reservatsbildning. Begränsad kännedom om det svåröverskådliga och heterogena området och framförallt prioritering av andra reservatsobjekt gjorde dock att arbetet fick vänta. I samband med budgetarbete 1994/95 prioriterades området och naturvårdsverket beviljade länsstyrelsen dessutom särskilda utredningsmedel.

Utredningsarbetet har omfattat
*Biologisk studie - uppdrag Per-Åke Lonnfors - genom sammanställning befintligt material samt särskild nyckelbiotopinventering, 1995-96
* Kompletterande flygbildstolkning - uppdrag Louise Grundéus - utifrån den landsomfattande Våtmarksinventeringens (VMI) material.
* Sammanställning av historiska dokument för belysning av tidigare markanvändning i trakten. Uppdrag Magnus Lövgren
* Databearbetning skogsbruksplanematerial mm genom länsstyrelsens GIS-funktion

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

Utredningsarbetet hade som en utgångspunkt att hela myrkomplexet, dvs även angränsande delar därav i Filipstads och Malungs kommuner skulle ingå i en reservatsbildning.

Stor del av utredningsarbetet har bestått i databearbetning av tillgängligt material. Inledningsvis ägnades åtskillig tid åt diskussioner om upphandling av extern sakkunskap för att ta fram databaser och digitalisera kartmaterial. Så småningom valdes möjligheten att bearbeta materialet som ett praktiskt exempel i utvecklingen av länsstyrelsens egen GIS-funktion. Resultatet har blivit en databas där samordning skett av skogsbeskrivningar från tre olika förvaltningar. Samordningen har möjliggjort analys oberoende av ägargränser. En typ av bearbetning innebär att vissa faktorer (t.ex. delområden med lövskog, sumpskog eller nyckelbiotop) kan separeras och skrivas ut på en ”tema-karta”. Renodling av olika parametrar har väsentligt ökat möjligheterna till överblick över det stora och komplexa undersökningsområdet.

Genom samarbete med extern expertis har vidare databasen för beståndsbeskrivning kunnat samköras med dataprogram för skogsvärdering. Resultat kan skrivas ut som skogvärden för delområden. Därmed har också kostnaderna för en rad olika avgränsningsförslag kunnat analyseras och jämföras.

Under utredningsarbetet har kontakt skett med representanter för de tre berörda skogsförvaltningarna. Kontakt har också hållits mellan de två berörda länsstyrelserna i Karlstad resp Falun. Utredningsarbetet har mestadels genomförts av länsstyrelsen i Värmland men samråden har tidvis intensifierats.

Allmänt informationsmöte i Hagfors har genomförts dels 1995-04-07 dels 1998-01-30. Samråd med Naturvårdsverket har bl a skett för presentation av underlags-materialet1998-01-26.

För att möjliggöra ett ekologiskt restaureringsarbete och samtidigt begränsa kostnaderna för naturvårdens markdisposition har diskuterats förslag till viss anpassning av reservatsbestämmelserna för markanvändningen. Förslaget inrymde således möjligheter till fortsatt skogsbruk i vissa delområden under en övergångsperiod kombinerat med ekologiskt motiverade bränningar av restbestånd.. Dessa föreslagna möjligheter har dock övergivits.

I slutskedet har planeringsarbetet inriktats på markförvärv av den del av objektet som ligger på kyrkans mark på Värmlands-sidan. Naturvårdsverket hade i detta läge uttryckt viss tvekan till de delar av objektet som ligger på bolagsmark i dels Hagfors kommun inom STORA:s Torsby-förvaltning, dels i Filipstads resp Malungs kommun inom Ludvika-förvaltningen. Naturvårdsverkets tvekan grundades på det förhållande att bolagsmarken till stor del bär Contorta-planteringar . Frågan om hur dessa ungskogsbestånd skall bedömas och behandlas i ett längre perspektiv är fortsatt föremål för en principiell diskussion.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

De marker som ligger på Värmlandssidan inom fastigheten Laggåsen 1:1 får därmed bilda första etappen i säkerställandet av den naturliga helhet som myrkomplexet utgör.

Inom ramen för ärendets beredning arrangerades även en exkursion i området. 15:e sept år 2000 lotsades således naturvårdsverkets representanter med begränsad marginal förbi en björn i trakterna av Tallåshöjden. Och den 16:e sept gick en större grupp, där även representanter för markägarna ingick, en dagsmarsch via utsiktpunkten på Tallåshöjden förbi Tusentjärnarnas flarkgölar och Fräkensjöns stränder åter till fast mark vid ”Fräkensjökorset”.

Slutförhandlingar för överenskommelse om ekonomisk kompensation för det intrång reservatsbildningen innebär, för kyrkans fastighet, har uppdragits åt Svensk Fastighetsvärdering (SVEFA), kontoret i Karlstad

Reservatsförslaget har remitterats enligt sändlistan, bilaga 6.

Synpunkter i remissomgången
Skriftliga svar har inkommit från
* Länsstyrelsen i Dalarna
* Laggåsens Jaktklubb
* Jägareförbundet Värmland-Örebro
* Hagfors kommun

Inkomna yttranden redovisas i sammanfattad form och kommenteras i bilaga 7.

Länsstyrelsens bedömning och överväganden
Fräkensjömyrarna är en synnerligen värdefull myr-skogsmosaik med representativa exempel på en rad olika myrtyper.
Några naturtyper är utpekade i EU:s s.k ”habitatdirektiv”. Dessa är dels **Västlig Taiga* (typ 9010), **Skogbevuxen myr* (typ 91D0), * *Öppna, svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn* (typ 7140), * *Aapamyr* (typ 7310) samt * *Dystrofa sjöar och småvatten* (typ 3160)
Området har medtagits som kandidat till Sveriges bidrag till europeiska nätverket ”Natura 2000”. Området omfattas därför av Miljöbalkens 7Kap 28-29§§ samt Förordnande om områdesskydd 16-20§§, där det stipuleras att Länsstyrelsen för sådant område har ansvar att möjliggöra att en gynnsam bevarandestatus bibehålles eller återställs för berörda livsmiljöer eller arter.
Speciellt framträdande är de väl utvecklade strängflarkkärr som i långa stråk präglar hela landskapet. Myrkomplex av denna typ – s.k. ”Aapamyr”- är en naturtyp som särskilt prioriteras i EU:s naturvårdsarbete.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

I de komplexa våtmarkerna är fågelfaunan rik. Av fågelarter som noterats för området är 14. st upptagna i EU:s fågeldirektiv (Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar).
En god illustration till områdets karaktär och naturvärden är förekomsten av de stora rovdjuren björn, varg och lo i området . Av dessa arter är varg och lo medtagna i EU:s Art- och habitatdirektiv (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter).
Delar av området klassades högt av Hugo Sjörs inom ramen för en länsomfattande och översiktlig myrinventering under 1970-talet. Under samma period genomfördes en länsomfattande myrfågelinventering varvid detta område placerades i högsta klass (Björn Ehrenroth).

Vid urval av naturvårdens riksobjekt på 1980-talet medtogs Fräkensjömyrarnas myr-skogslandskap (SNV Rapport 3771, 1991). Området är också medtaget (med beteckning S11) i Naturvårdsverkets Myrskyddsplan för Sverige (1994).

Myrar, tjärnar, sjöar och vattendrag bildar tillsammans med stråk av fastmark en landskapsenhet som till väsentlig del också avgränsas av naturliga vattendelare. Denna helhet bör långsiktigt återgå till ett tillstånd som kan illustrera naturskogslandskapets strukturer, biologiska innehåll och ekologiska processer. Därför bör området långsiktigt undantagas från skogsbruk och andra arbetsföretag.

Genom områdets storlek och allmänna beskaffenhet och dess läge i förhållande till bebyggelse och större kommunikationsleder har området goda förutsättningar erbjuda besökare upplevelse av ”vildmark”.

Dagens skogsbestånd är till betydande del kulturpåverkade. Ett särskilt åtgärdsprogram behöver därför utformas och verkställas i syfte att påskynda utveckling av skogsvegetationen åter i riktning mot ”naturtillståndet”. Eftersom skogsbrand här har varit en viktig ekologisk faktor i naturskogslandskapets utveckling bör bränning också ingå som en viktig del i ett skötselprogram.

Ändamålet med reservatet är att bevara ett naturområde med dess värdefulla myrkomplex, hydrologi och biologiska mångfald. Ändamålet är även att utveckla skogsvegetationen i en riktning där denna långsiktigt närmar sig de strukturer, biologiska innehåll och processer som motsvarar naturskogslandskapets ekosystem i denna region . Vidare är ändamålet att värna om områdets vildmarkskaraktär.

Ändamålet skall nås genom att
* området undantages från virkesproducerande skogsbruk samt andra arbetsföretag som påverkar mark och vegetation
* Skogsbranden skall användas som ekologisk faktor enl särskilt åtgärdsprogram
* Ytterligare studier av områdets flora, fauna och historia görs som underlag för framtida revidering av skötselplan
* Områdets nyttjande för allmänhetens friluftsliv sker så att detta inte strider mot bevarandemålen och negativt påverkar områdets vildmarkskaraktär.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

Reservatsbildningen innebär inte direkt hinder för jakt och fiske enligt allmänt gällande regler. Inga viltvårdande åtgärder skall dock utföras inom reservatsområdet. Vidare får inte skjuttorn eller motsvarande anläggningar uppföras. Inte heller skall skjutgator röjas. Uttransport av fälld älg (eller annat större villebråd) skall ske så att markskador och bestående spårbildning ej uppkommer.

Frågan om jakt på skogsfågel (tjäder, orre, järpe och ripa) har särskilt uppmärksammats i remissomgången. Efter särskilt övervägande har länsstyrelsen valt att nu acceptera jakt på skogsfågel. Länsstyrelsens ambition är därvid att upplåta jakten till ortsbor. Ett villkor för skogsfågeljakten är att jakträttsinnehavare årligen redovisar avskjutningsstatistik. Inventeringar av skogsfågelpopulationerna inom reservatet förväntas kunna ske i samverkan mellan jakträttsinnehavare och naturvårdsförvaltaren.

Det är länsstyrelsens förhoppning att detta reservatsbeslut kan följas av ytterligare beslut om naturskydd för andra delar av myrkomplexet som ligger i angränsande marker, såväl i Värmland som Dalarna.

Sammanfattning

Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett synnerligen skyddsvärt område. För att uppnå gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som ingår i området finner länsstyrelsen att naturreservat med redovisade föreskrifter och skötselplan är en lämplig skyddsform.
Genom reservatsbildningen säkerställes ett naturområde som
* hyser ett sammanhängande myrkomplex av särpräglad typ
* kan utgöra livsmiljö för växt- och djurarter vilka i övrigt är missgynnade
* genom sin storlek, läge och karaktär kan ge vildmarksupplevelser..
* långsiktigt kan illustrera naturskogslandskapets strukturer, biologiska innehåll och ekologiska processer.

HUR MAN ÖVERKLAGAR
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 6.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ingemar Eliasson. Föredragande har varit byrådirektör Per Åhgren. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson samt naturvårdsdirektör Lars Furuholm.

Ingemar Eliasson

Lars Furuholm

Länsstyrelsen
Värmland

BESLUTSKARTA
2001-06-25

Naturreservatet Fräkensjömyrarna
Hagfors kommun

Bilaga 1Till beslut
Dnr 231-3354-98

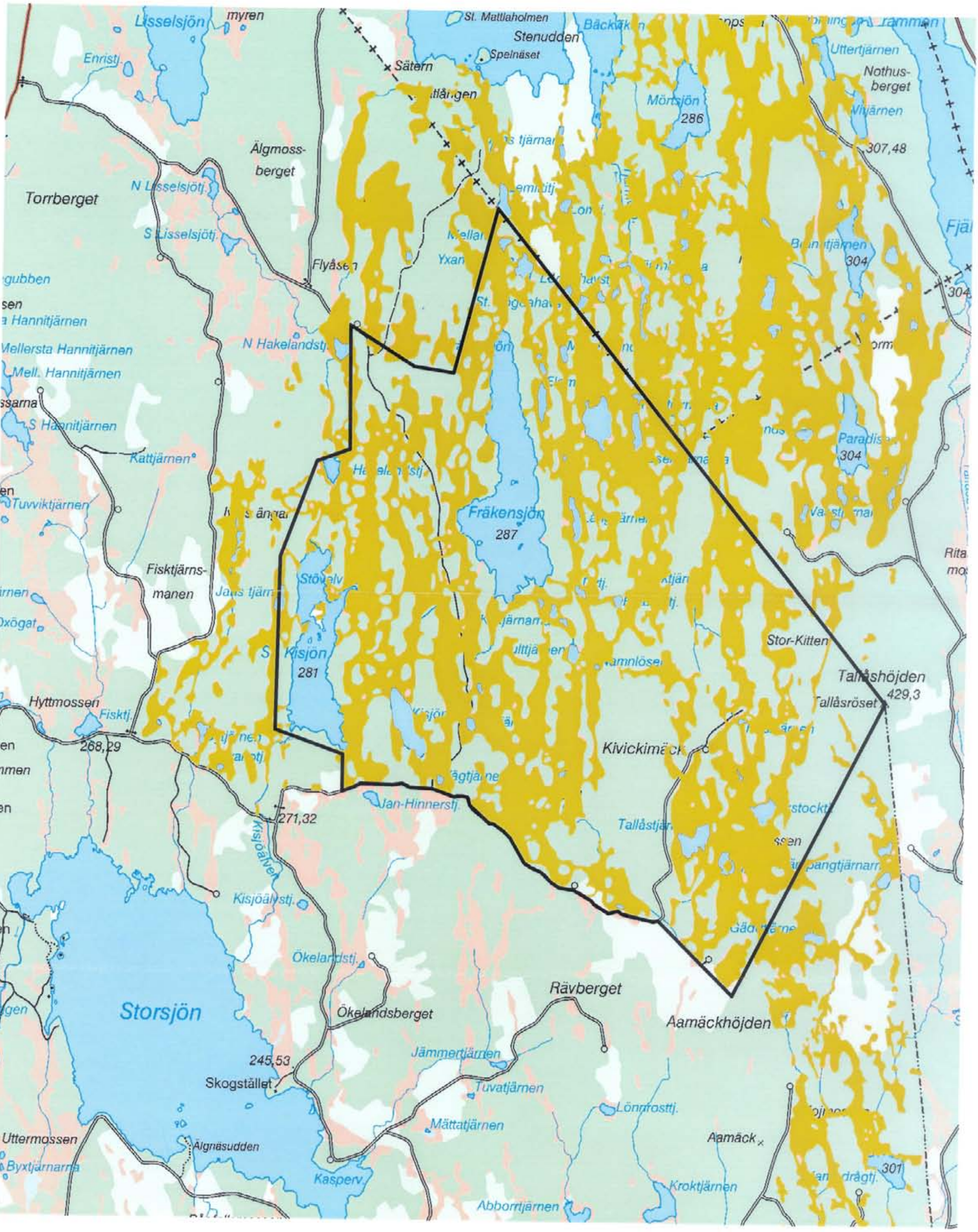

Skala 1:30 000

0 1 2 3 kilometer

N

Fräkensjömyrarna
Våtmark

Länsstyrelsen Värmland

ÖVERSIKTSKARTA 2001-06-25

Naturreservatet Fräkensjömyrarna
Hagfors kommun

Bilaga 2 Till beslut
Dnr 231-3354-98

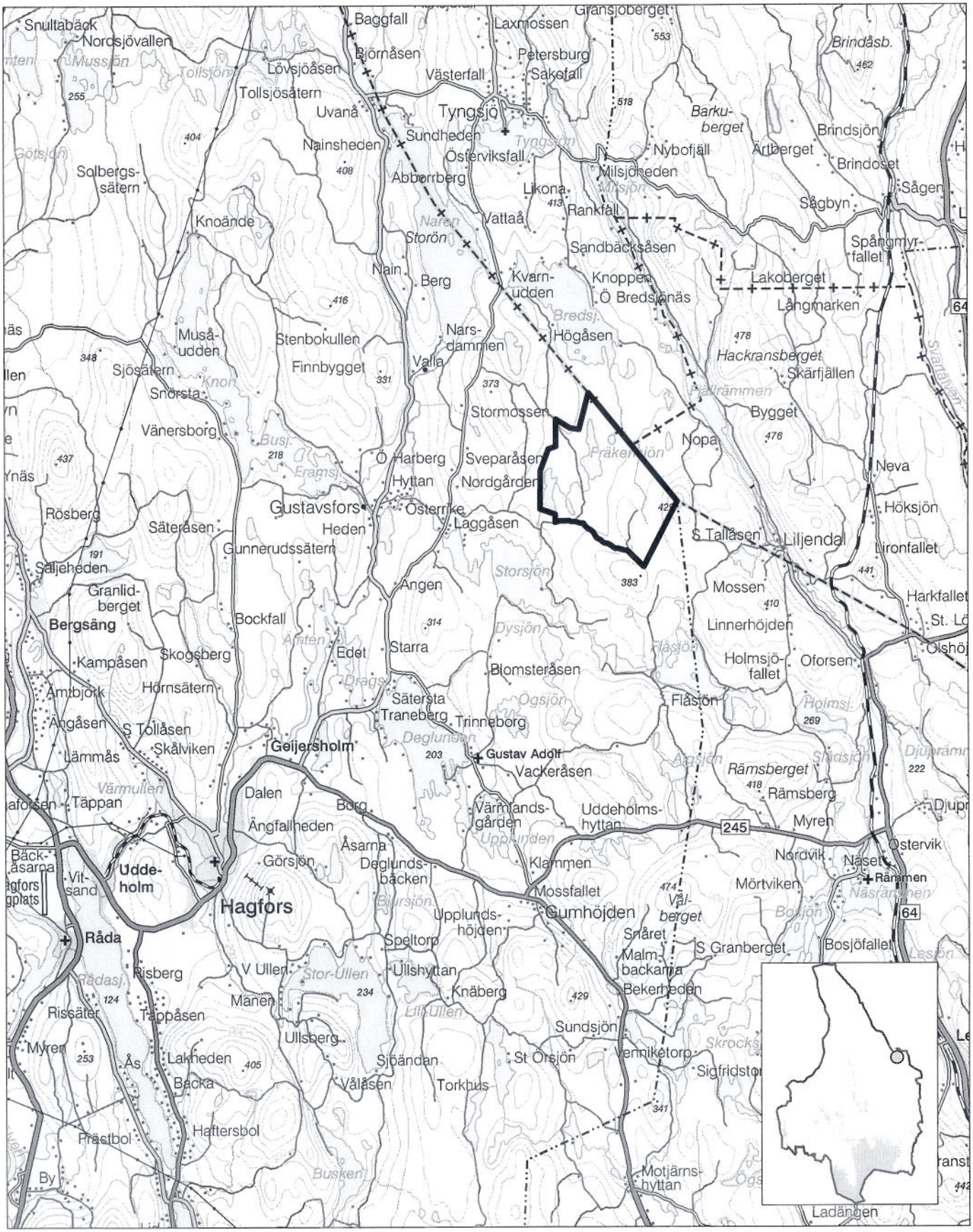

Skala 1:200 000

0 3 6 9 12 kilometer

N

SKÖTSELPLAN BILAGA 3
2001-06-25 Dnr 231-3354-98

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

Naturreservatet
FRÄKENSJÖMYRARNA

SKÖTSELPLAN för FRÄKENSJÖMYRARNA

Innehållsförteckning

1. Mål för skötseln
2. Skötselområden samt skötselåtgärder
3. Jakt och fiske
4. Information, friluftsliv och turism
5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning
6. Sammanställning av planerade åtgärder
7. Skötselplanekarta i skala 1:20.000

1. Mål med naturvårdsförvaltningen

Ändamålet med reservatet är att bevara ett naturområde med dess värdefulla myrkomplex, hydrologi och biologiska mångfald. Ändamålet är även att utveckla skogsvegetationen i en riktning där denna långsiktigt närmar sig de strukturer, biologiska innehåll och processer som motsvarar naturskogslandskapets ekosystem i denna region . Vidare är ändamålet att värna om områdets vildmarkskaraktär.

Ändamålet skall nås genom att
* området undantages från virkesproducerande skogsbruk samt andra arbetsföretag som påverkar mark och vegetation
* Skogsbranden skall användas som ekologisk faktor enl särskilt åtgärdsprogram
* Ytterligare studier av områdets flora, fauna och historia görs som underlag för framtida revidering av skötselplan
* Områdets nyttjande för allmänhetens friluftsliv sker så att detta inte strider mot bevarandemålen och negativt påverkar områdets vildmarkskaraktär.

”Kvalitetsmål”	Området skall långsiktigt nå ett tillstånd som illustrerar naturskogslandskapet i regionen. Myrkomplexet med dess olika naturtyper skall bevaras intakt. Biologisk mångfald bevaras och utvecklas. Vildmarksprägel med möjlighet att lyssna på tystnaden.
”Skötselmål”	Under första 10års-perioden genomförs skogsbränning på cirka 20 hektar. Brandfälten lämnas till fri utveckling. Skogsbestånd över ca 60år, utanför brandfält, lämnas till fri utveckling På ca 5ha/år åtgärdas yngre bestånd (ca 40år) genom punktvis röjning för att öka lövandelen.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

2. Indelning i skötselområden samt skötselåtgärder

Reservatsområdet kan principiellt delas in i 6 ”skötselområden”. Någon exakt avgränsning av dessa områden görs t.v. inte. Mer allmänt kan de definieras och beskrivas enl följande;

a) Myrmarkerna (sammanlagt 976 hektar). Representerar en rad olika naturtyper. Mycket framträdande våtmarkstyp i området är de långa kärrstråken med flarkar. Ingen direkt åtgärd planeras. Myrmarkerna skall bevaras intakta. Ev terrängtransporter – exempelvis i samband med åtgärder för skogsbränning eller vid uttransport av skjuten älg – skall utföras så att spårbildning ej uppstår och vattendrag ej påverkas. Uppmärksamhet bör dock ägnas ev. allmänna ändringar i vattenströmmar samt markskador.

b) Våtmarker och skogsmark med särskilt känslig flora och fauna. Identifieras successivt och beaktas vid utbyggnad av vandringsleder och genomförande av skötselåtgärder.

c) Skogsmarksområden lämpliga för ekologiskt motiverad skogsbränning. Ett preliminärt urval av sådana delområden framgår av markering på skötselplanekartan i bilaga 3. Särskilt åtgärdsprogram för verksamheten upprättas snarast för verksamhet under närmaste 10+10års-perioden.

d) Yngre skog (upp till ca 40 år), uppkommen efter skogskultur. Här genomförs punktvisa röjningsingrepp för att påskynda utvecklingen mot en högre lövträdsandel och ett tillstånd där naturskogens strukturer återkommer. På sikt (10+ år) bör lövandelen vara > 10% (mot nuvarande 4% för området i sin helhet).

e) Övriga skogsbestånd lämnas till fri utveckling

f) Utflöde från Kisjön resp Fräkensjön där förutsättningarna för biotopvårdande åtgärder i respektive vattendrag utreds. De kulturhistoriska liksom allmänt ekologiska aspekterna beaktas vid planläggning. Ev föreslagna åtgärder verkställs först efter särskilt ställningstagande av länsstyrelsen genom Kulturminnesenheten.

3. Jakt och viltvård

Reservatsföreskrifterna innebär hinder för jakt enligt allmänt gällande regler och med beaktande av följande restriktioner som följer av reservatets föreskrifter ;

* Viltvårdande åtgärd, som innebär ingrepp i vegetationen, får ej ske
* Uppförande av skjuttorn eller liknande byggnad får ej ske
* Röjning för skjutgator får ej ske.
* Uttransport av skjuten älg (eller annat större villebråd) skall göras på sådant sätt att risken för markskador och spårbildning minimeras. Uttransport över myrmark bör ske manuellt eller med hjälp av litet bandgående fordon, typ Järnhäst.
* Villkor för jakt på skogsfågel (tjäder,orre, järpe och ripa) är att avskjutningsstatistik årligen inlämnas till naturvårdsförvaltaren

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

Vidare bör upplåtelse av jakträtt – genom naturvårdsförvaltaren i avtal - i första hand ske till ortsbor. Inventering av skogsfågelpopulationerna förväntas kunna ske i samverkan mellan jakträttsinnehavare och naturvårdsförvaltaren..

4. Fiske och fiskevård

* Utplantering av fisk skall ej ske
* Frågan om fiskevårdande (mfl) åtgärder i Kisjön resp Fräkensjöns utlopp skall särskilt utredas. Åtgärderna syftar allmänt till att återställa naturligt vattenflöde och gynna vattenlevande organismer. Åtgärderna skall ske efter särskilt medgivande av och i samråd med kulturminnesvårdande myndighet.
* Ytterligare åtgärder av fiskevårdande karaktär är ej aktuella
* Upplåtelse av fiskerätt bör – genom naturvårdsförvaltaren – i första hand ske till ortsbor.
* Användning av terrängående motorfordon är ej tillåten inom reservatet

4. Information, friluftsliv (i övrigt) samt turism

Möjlighet skall finnas för allmänheten att uppleva områdets naturvärden och dess allmänna vildmarkskaraktär. Formerna för allmänhetens nyttjande av området skall emellertid vara sådana att de speciella värdena ej riskerar bli negativt påverkade.

Därför skall ;

* Befintligt bilvägnät utnyttjas endast i begränsad omfattning. Information om upplåtna vägar skall framgå av information vid infarten i sydväst.
* P-platser och ”entréer” ligga i områdets periferi
* Vandringsleder och vindskydd iordningsställas i begränsad omfattning inom en begränsad del av området.
* Organiserat nyttjande för turism, undervisning e.d. endast ske enligt särskilt tillstånd av naturvårdsförvaltaren.
* Information lämnas på anslagstavla vid P-plats och entré till området. Särskild karta bör även iordningsställas genom naturvårdsförvaltaren och tillhandahållas via serviceanläggningar i trakten
* Särskild folder i länsstyrelsens serie; ”Ditt Värmland, Natur och Kulturlandskapet” iordningsställas
* Möjligheter till guidade turer utvecklas i samarbete mellan naturvårdsförvaltaren och lokala intressenter.

För närvarande finns ingen vandringsled till eller inom området. På skötselplanekartan, sid 6 har markerats den ungefärliga sträckningen av några tänkbara stråk för *vandringsleder*. Inom ramen för naturvårdsförvaltningen görs detaljrekognosceringar. Fastmarksryggar utnyttjas i första hand för leden. Över bäckar och mjuka myrmarker ordnas spång.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

Några ”*lägerplatser*” (ca 5st under närmaste 10-årsperioden) iordningsställes med timrat ”gapskjul” och enkel eldstad. Platsen väljs så att god tillgång till vatten finns samt så att platsen relativt lätt kan förses med ved (genom naturvårdsförvaltningen).

Vid stigskäl och lägerplatser skall finnas liten *orienteringskarta* .

Parkeringsplats med ”entré” till området iordningsställes vid ”Fräkensjökorset” i sydvästra delen med infart via Laggåsen i väster. Skogsbilvägen från Laggåsen till Fräkensjökorset (cirka 5 km) skall skyltas mycket tydligt. En annan P-plats bör vidare ordnas öster om Tallåshöjden för att möjliggöra utgångspunkt för vandringsled via Tallåshöjden österut till Fräkensjökorset. Iordningsställande av sådan P-plats och vandringsled (utanför reservatetsområdet) görs efter särskild överenskommelse med berörd markägare och vägsamfällighet.
Allmänhetens nyttjande av *befintligt vägsystem* norr och öster om Fräkensjökorset bör begränsas.
Vägen norrut från Fräkensjökorset får – enligt köpekontrakt – inte nytttjas av besökande allmänhet som utfart mot allmänna landsvägen i nordost. Denna väg kan dock nyttjas av naturvårdsförvaltningen. Låsbar vägbom uppsättes norr Fräkensjökorset.

5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

5.1 Som *tillsynsman* bör engageras lämplig ortsbo. Naturvårdsförvaltaren utformar anvisningar för tillsynsmannen.

5.2 *Årlig dokumentation* sker av utförda åtgärder, kostnader för samt finansiering av verksamheten.

5.3 *Uppföljning av kvalitetsmål* sker genom extensiv övervakning av skogsbiotopers innehåll med inriktning mot biologisk mångfald.

5.4 *Uppföljning av skötselmål* sker *dels* genom återkommande bedömning av slitage och störningar inom ramen för löpande tillsyn, *dels* genom tillämpning av särskilt åtgärdsprogram för ekologiskt motiverad skogsbränning dels genom förvaltarens årliga budgetering för och besiktning av röjningsåtgärder i ungskogsbestånd (jämför avsnitt 3, sid 2 ovan)

5.5 *Program* upprättas för *fördjupade studier* av områdets flora, fauna, kvartärgeologi samt skogshistoria. Samverkan bör här ske med vetenskapliga institutioner, intresseorganisationer mm. Särskilda medel söks för verksamheten.

5.6 *Revision av skötselplanen* bör aktualiseras inom 10 år.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

6.Sammanställning av planerade åtgärder.

Åtgärd	Prior.	Ansvar/finansiering	
Gränsmarkering	1	Lst/Ltm	SNV
Vägunderhåll, samf väg	enl andelstal		
-"- enbart NR-väg	2	Lst	Vårdanslag
P-plats, vägskyltning	1+3	Lst	-"-
Tillsyn	1	Lst	-"-
Skogsbränning, särsk plan	1	Lst/SNV	-"-
Skogsbränning, genomför,	1-2	Lst	-"- (+ särsk. medel)
Punktvis röjning	2-3	Lst	-"- (+"AMS")
Vandringsleder	1-3	Lst/lokala intr	-"- (+"AMS")
Lägerplats	2-3	Lst	-"- (+"AMS")
Anslagstavla entréen	1	Lst	-"-
Orienteringskarta,stigskäl mm	1	Lst	-"-
Broschyr m karta till försäljn	2	Lst/lokal intr	särsk medel
Info-guide	2-3	Lokal intr/lst	särsk medel
Fördjupade naturstudier	2	(lst)	särsk medel
Uppföljning/revision	1	Lst	Lst

Skötselplanen fastställes 2001-06-25 samtidigt med beslut om reservatsbildning för FRÄKENSJÖMYRARNA

.....
Ingemar Eliasson

.....
Lars Furuholm

Länsstyrelsen
Värmland

SKÖTSELPLANEKARTA
2001-06-25

Naturreservatet Fräkensjömyrarna
Hagfors kommun

Bilaga 3, sid 5
Dnr 231-3354-98

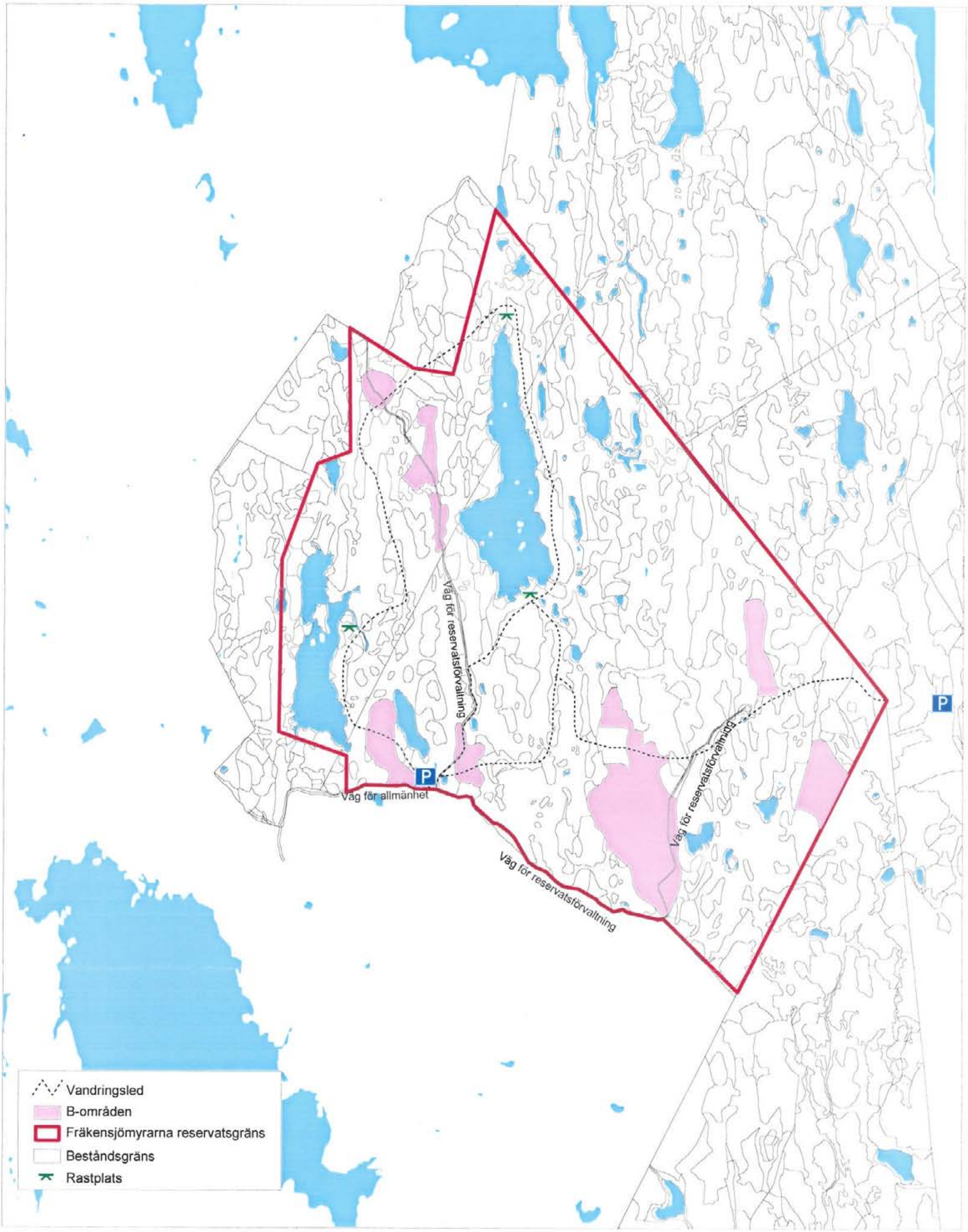

Skala 1:30 000

0 1 2 3 4 kilometer

N

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

ADMINISTRATIVA DATA

Objektnamn	Fräkensjömyrarna
Skyddsform	Naturreservat
Areal	1777 hektar
Lägesbeskrivning	ca 20 km NO centralorten Hagfors vid Dala-gränsen och mötet mellan Hagfors, Filipstads och Malungs kommungränser.
Karta	Topo karta (1:50.000) 12D SO och NO
Län	Värmland
Kommun	Hagfors
Församling	Gustav Adolf
Fastighet	Laggåsen 1:1 (del av)
Kategori sakägare	Staten (naturvårdsfonden)
Nyttjanderätt	-
Förvaltare	Länsstyrelsen
Naturgeografisk region	30a Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden – tämligen kuperat med låg till medelhög myrprocent
Markslag och naturtyper	
Skogsmark	801 hektar Trädslagsfördelning ; Tall 82% Gran 14% Löv 4%
Våtmarker	976 hektar
EU-habitat, Natura 2000	3160 20ha Dystrofa sjöar och småvatten 7140 139ha Öppen, svagt välvda mossar, fattiga o intermediära kärr och gungflyn 7310 650ha Aapamyrar 9010 526ha V.Taiga 91D0 432ha Skogbevuxen myr

Referenser

* Lundqvist, Jan 1958. Beskrivning till jordartskarta över Vrml län.SGU, Ca 38
* Hagberg, Ingrid 1975 Översiktlig Naturvårdsinventering, Hagfors kommun
* Sjörs Hugo 1977 Myrinventering i norra o delar av östar Värmland
* Grundeus Louise1997.Flygbildstolkning utifrån våtmarksinventeringen (VMI)
* Lövgren Magnus 1998 Skogshistorik runt Fräkensjömyrarna
* Lonnfors, P-Å Fräkensjöområdet. Invent Nyckelbiotoper. Lst Rapport 1998:2
* SVEFA, Karlstad 2001 Skoglig beståndsbeskrivning (arb mtrl)

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

BILAGA 5
till
Länsstyrelsens beslut Dnr 231-3354-98
om bildande av
Naturreservatet
FRÄKENSJÖMYRARNA

SÄNDLISTA

Karlstads Stift, Egendomsnämnden Karlstad, Stig Berg

Benny Olsson, Blockstensväg 9, 69145 Karlskoga

Laggåsens jaktklubb, c/o Torbjörn Sjöstedt, Laggåsen 2, 683 91 Hagfors.

STORA ENSO, Skogsförvaltningen Ludvika, Per Skoog

-"- -"- Torsby

Statens Naturvårdsverk

Länsstyrelsen i Dalarna, Falun, Torbjörn Rynaeus

Hagfors kommun

Anna Sjörs, Hedegård 1621, 68050 Ekshärad

Skogsvårdsstyrelsen, Karlstad

CarlJohan Dalsman, Skogsvårdsstyrelsen, Norrgårdsgat.9, 68635 Sunne

Rolf Gransvik, Skogsvårdsstyrelsen, Box 53, 68522 Torsby

SVEFA, box 346, 65108 Karlstad

Per-Åke Lonnfors, Uvåväg 6 , 68340 Uddeholm

Magnus Lövgren, Hyttan, Faktorsbostaden Laggåsen, 68391 Hagfors

KME, Göran Wettergren

(efter beslut även till)

Lantmäterimyndigheten
Boverket
Vägverket
PLAN
Reservatspärmen
Naturvårdsregistret
Värmlands läns författningssamlingar
På

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län

Bilaga 6

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till regeringen, Miljödepartementet.

OBS!

SKRIVELSEN SKALL DOCK SKICKAS ELLER LÄMNAS TILL LÄNSSTYRELSEN.

* För att Ert överklagande skall kunna tas upp till prövning måste Er skrivelse ha kommit in till länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet.

* Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer (numret överst till höger på beslutet).

* Tala även om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Sänd med handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt och som Ni tidigare inte gett in i ärendet.

* Underteckna skrivelsen, gör namnförtydligande samt uppge postadress och telefonnummer. Telefonnummer till Er arbetsplats bör också anges.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni ringa eller skriva till länsstyrelsen. Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av beslutet.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

Synpunkter från remissinstanserna samt länsstyrelsens kommentarer

Yttranden har inkommit från följande remissinstanser
1.Länsstyrelsen i dalarnas län
2.Laggåsens Jaktklubb
3. Jägareförbundet Värmland-Örebro
4. Hagfors kommun

1. Länsstyrelsen i Dalarnas län (W-län)

* W-län diskuterar frågan om huruvida Naturvårdslagen eller Miljöbalken skall ligga till grund för beslut i ärendet.
Länsstyrelsens(S-län) kommentar; Då ärendet påbörjats före Miljöbalkens tillkomst tas beslut i ärendet med stöd av Naturvårdslagen.

*** W-län** efterlyser uttryck för ev. målsättning för en utökning av reservatet på angränsande marker i Filipstads och Hagfors kommuner.
Kommentar; En kommentar om sådan målsättning tillfogas texten (i avsnittet ”bakgrund och ärendets handläggning”

***** W-län menar att reservatets namn bör vara *” Fräkensjömyrarna”*
Kommentar; OK !

***** W-län föreslår att det vid formulering av ”Ändamålet” tydligare bör framgå att grunden för reservatsbildningen sammanhänger med de värdefulla myrkomplexen.
Kommentar**;** Ett förtydligande skall göras

* W-län vill komplettera förslaget om förbud för skogsfågeljakt att omfatta även ripa.

Kommentar**;** Ytterligare synpunkter beträffande skogsfågeljakten har inkommit under remisstiden. En samlad bedömning görs i beslutet.

* W-län rekommender vidare vissa förtydliganden i föreslagna *Föreskrifter,* vilket även skall övervägas.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

*W-län för vidare ett resonemang om formerna för friluftsliv inom reservatet, rätten att fritt tälta och göra upp lägereld mm.
Kommentar; Synpunkterna från W-län ingår i vidare överväganden betr områdets utnyttjande. En utgångspunkt är betoningen av områdets vildmarkskaraktär och värden såsom exempelvis ”tystnaden”. En annan utgångspunkt är frågan om vilka kategorier naturintresserade besökare som skall gynnas. ”Vildmarksspecialisten” behöver inga anordningar. Om däremot mer ”normalt” naturintresserade skall ges en rimlig chans uppleva området torde mer av kanaliserande anordningar och regler behövas.
Länsstyrelsen (S-län) vill också framhålla att vad som under rubriken ”Ändamål med reservatet” sägs om att utforma anordningar för besökande allmänhet skall läsas så att betoningen ligger på …” *utan att områdets vildmarkskaraktär och övriga naturvärden riskerar att skadas.”*

2. Laggåsens Jaktklubb

* Man konstaterar från klubbens sida att skogsfågelstammen är god inom reservatsområdet, vilket man menar tyder på att jakten har en försumbar inverkan . Man anser sig vidare ha medverkat till att skogsfågel gynnats genom att bedriva jakt på predatorer.
Länsstyrelsens kommentar; Från reservatsbildarens (principiella)utgångspunkt utgör såväl skogsfågeln som dess predatorer delar i de ekosystem vars biologiska mångfald man vill gynna.

* Länsstyrelsen noterar vidare att Jaktklubben förklarar sig beredd medverka i dokumentation av skogsfågelpopulationerna genom inventeringar och avskjutningsstatistik

* Länsstyrelsen delar också Jaktklubbens förhoppning om gott framtida samarbete

3. Jägareförbundet Värmland-Örebro

* Jägareförbundet säger i sitt yttrande att…..”Naturvårdsverket har i sin policy för naturreservat tydligt angett att syftet med reservatet skall vara avgörande för om jakt skall tillåtas eller ej”. Man hävdar vidare att länsstyrelsen slentrianmässigt tillämpar inskränkningar av jaktutövningen ”utan att göra erforderliga avvägningar i den enskildes rätt”

Länsstyrelsens kommentar;
Vid direktkontakt med Naturvårdsverket för diskussion om det aktuella reservatsärendet och frågor kring jakten framgår att någon entydig policy beträffande skogsfågeljakt i naturreservat för dagen inte föreligger.Länsstyrelsen i Dalarna är i sitt yttrande positiv till förbud för skogsfågeljakt i detta reservat.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

Av förslaget, avsnitt *”Ändamålet med reservatet”* framgår målsättningen att utveckla skogsvegetationen i en riktning där denna långsiktigt närmar sig de strukturer, biologiska innehåll och processer som motsvarar naturskogslandskapets ekosystem . I ett sådant ekosystem är det rimligt tänka sig att motverka den störning jakten trots allt kan innebära. Reservatsområdet har en storlek som även talar för att en lokal skogsfågelpopulation skulle få utvecklas fritt under skydd av ett jaktförbud. Storleken blir än mer intressant som faktor med tanke på preliminära planer med stegvis utökning av det naturskyddade området på såväl Dalasidan som angränsande marker på Värmlandssidan. Vi befinner oss emellertid ganska långt från det ”ekologiska” målet och dagens ekosystem torde störas mer av andra faktorer.
En annan sida av *”Ändamålet med reservatet”* är målsättningen att värna om områdets vildmarkskaraktär. Områden med sådana kvalitéer kan ha mycket stora värden för nutidsmänskor, vilka vill utnyttja ostörda naturområden för upplevelsen av tystnad, ensamhet, frihet och eftertanke. Jakt i ett sådant perspektiv kan givetvis vara besvärande.

På den andra sidan står jägarens friluftsliv och jaktens lokala traditioner. Här finns också betydelsen av fortsatt jakt som en del i strävan att få naturreservatet förankrat som en tillgång för bygden.

* Beträffande Jägareförbundets resonemang om skogsfågelarternas biotopval vill länsstyrelsen framhålla att goda förutsättningar torde finnas för såväl tjäder, orre som järpe. Det återstår dock att mer systematiskt dokumentera skogsfågelpopulationernas storlek och sammansättning.

4. Hagfors kommun

Meddelar att översiktsplanen från 1990 har rekommendationen att Fräkensjömyrarna ska få status av naturreservat. Förslaget till beslut ligger därför i linje med kommunens intentioner.